USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Milana Kučery, Ph.D. a přísedících Ing. Vlastislava Klimeše, CSc. a Hany Kučerové ve veřejném zasedání konaném dne 18. ledna 2024 ve věci odsouzeného [redacted], **nar.** [redacted], o návrhu odsouzeného na povolení obnovy řízení,

takto:

Podle § 283 písm. d) trestního řádu se **zamítá návrh** odsouzeného [redacted], narozeného [redacted] v [redacted], na **povolení obnovy řízení** ve věci, která byla projednávána u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 20T 24/2019 a byla ukončena rozsudkem Krajského soudu v Českých ze dne 6. 12. 2019, č. j. 20T 24/2019-622, jenž nabyl právní moci dne 28. 1. 2020 jímž byl odsouzený uznán vinným spácháním zvlášť závažného zločinu vraždy podle § 140 odst. 1 trestního zákoníku a zločinu vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákoníku a odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 12 let, neboť nebyly shledány důvody obnovy řízení podle § 278 odst. 1 trestního řádu.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 12. 2019, č.j. 20T 24/2019-622, byl odsouzený pravomocně uznán vinným spácháním zvlášť závažného zločinu vraždy podle § 140 odst. 1 trestního zákoníku a zločinu vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákoníku, kterého se měl dopustit jednáním blíže specifikovaným ve výrokové části tohoto rozhodnutí. Dne 7. 2. 2023 podal odsouzený [redacted] návrh na obnovu řízení ve shora uvedené věci.
2. Podle § 278 odst. 1 trestního řádu se obnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem, nebo trestním příkazem, povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti, nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve, odůvodnit jiné rozhodnutí o vině nebo o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody, nebo nemajetkové újmy, nebo na vydání bezdůvodného obohacení, a nebo vzhledem k nimž by původně uložený trest byl v nepoměru k povaze a závažnosti trestného činu, nebo k poměrům pachatele, nebo uložený druh trestu by byl ve zřejmém rozporu s účelem trestu.
3. Podle § 281 odst. 2 trestního řádu o návrhu na povolení obnovy řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem nebo trestním příkazem rozhoduje soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.
4. Za skutečnosti dříve neznámé se považují takové skutečnosti, které nebyly předmětem dokazování, nebo zjišťování před rozhodnutím, jehož se návrh na obnovu týká. Skutečnost dříve příslušnému orgánu neznámou, tedy novou skutečností, je objektivně existující jev, který v téže věci nebyl důkazem, ale může mít vliv na zjištění skutkového stavu v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí. Důkazem dříve neznámým je důkaz, který nebyl v původním řízení obsažen ve spise, uplatněný některou procesní stranou, nebo proveden. Za dříve neznámý důkaz je třeba považovat též důkaz provedený, jehož obsah je však jiný než v původním řízení. Důležité je v této věci to, že nové skutečnosti či důkazy musí být způsobilé odůvodnit jiné rozhodnutí. Zkoumání, zda nové skutečnosti nebo důkazy jsou způsobilé samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy orgánům činným v trestním řízení dříve známými, odůvodňují též původně napadené pravomocné rozhodnutí, resp. jeho část, musí být prováděno porovnáním dosud provedených důkazů, které

nebyly v řízení o návrhu na povolení obnovy opakovány a dosavadními skutkovými zjištěními s důkazním významem nově tvrzených skutečností, nebo nově navrhovaných důkazů a to v intencích § 2 odst. 6 trestního řádu.

5. Odsouzeným byl předložen důkaz jediný, a to znalecký posudek znalkyně z oboru psychologie – rodinné vztahy PhDr. Bc. Martiny Rezkové, k němuž bylo uvedeno, že jeho závěry by mohly odůvodňovat jiné rozhodnutí o vině odsouzeného. Takový závěr krajský soud po provedeném řízení nezastává.

6. Znalkyně Rezková v tomto posudku mimo jiné konstatovala, že na základě celkového psychologického vyšetření, které provedla, nebyla zaznamenána motivace odsouzeného cíleně ublížit, zabít. Nebyla zaznamenána příprava myšlenky, motivace k tomuto činu. Bylo zaznamenáno zkratkovité afektivní jednání na podkladě nakumulovaného dlouhodobého stresu jak v pracovním prostředí, tak v prostředí rodinném. Znalkyně dále uvedla, že z psychologického hlediska posuzovaný nebyl zřejmě schopen v danou chvíli rozpoznat a chápat důsledky svého jednání. Z psychologického hlediska ovládací schopnost, schopnost ovládnout své jednání, se u posuzovaného zřejmě ztratila v situaci trestního *(zřejmě myšleno trestného – poznámka soudu)* činu, kdy se posuzovaný, který byl psychicky zdravý a střízlivý, dostal do zcela mimořádné situace, která krátkodobě změnila navyklý vzorec jeho chování, uvažování, jednání.

7. Soud se v návaznosti na tyto závěry znalkyně musel v řízení o povolení obnovy zejména zabývat následujícími okruhy právního hodnocení:

1) Správností právní kvalifikace a otázkou, zda byla naplněna podmínka omluvitelné hnutí mysli ve smyslu § 141 odst. 1 trestního zákoníku.

8. To zejména pro závěr znalkyně, že bylo zaznamenáno zkratkovité afektivní jednání na podkladě nakumulovaného dlouhodobého stresu. Rovněž nebyla zaznamenána motivace odsouzeného, cíleně ublížit, zabít. Nebyla zaznamenána příprava myšlenky, motivace k tomuto činu.

9. Správností právní kvalifikace a otázkou, zda byla naplněna podmínka omluvitelné hnutí mysli ve smyslu § 141 odst. 1 tr. zákoníku (z něhož by mohla rezultovat právní kvalifikace trestného činu zabití podle § 141 odst. 1 trestního zákoníku) se detailně zabývaly tři soudní instance, které věc postupně posuzovaly. Zkoumána byla správnost a přiléhavost právního posouzení jednání obžalovaného jako zločinu vraždy podle § 140 odst. 1 trestního zákoníku. Po detailním právním rozboru bylo vždy konstatováno, že tato zcela odpovídá skutečnostem zjištěným v průběhu dokazování a její užití je namístě.

10. Krajský soud v Českých Budějovicích k této otázce uvedl, že právní kvalifikace jednání pachatele zločinu zabití podle § 141 trestního zákoníku je výjimečná, užívá se u dlouhodobě týraných obětí, nebo osob, které jsou zcela závislé na poškozeném a ten takového stavu zneužívá zákonem netolerovaným způsobem. Zákon používá formulaci omluvitelné hnutí mysli. Omluvitelné hnutí mysli musí navazovat na podněty mimořádné intenzity a závažnosti. Nic takového v nyní projednávaném případě zjištěno nebylo. Obžalovaný byl jistě vystaven stresu, který však svojí intenzitou nevybočoval nijak z běžných neuspokojivých vztahů, ať už na majetkové bázi či na bázi lidské, které jsou jejich protagonisty vnímány jako omezující a rušivé.

11. Vrchní soud v Praze se v odvolacím řízení s výše uvedenými závěry krajského soudu ztotožnil. V odůvodnění uvedl, že stav rozrušení, v němž se nacházel obžalovaný, nesplňuje zákonná kritéria omluvitelného hnutí mysli předpokládaného ustanovením § 141 odst. 1 trestního zákoníku. Zde vyjmenované stavy musí navazovat na podněty mimořádné intenzity a závažnosti. Pod silné rozrušení ve smyslu § 141 odst. 1 trestního zákoníku nelze zařadit silné rozrušení např. ze vzteku nebo hněvu, na základě jednání, které je pachateli nepříjemné, ale je v souladu se zákonem, tedy zejména na základě určitého sporu, kdy pachatel na rozdíl od poškozeného nebyl v právu.

12. Správnost výše uvedených úvah potvrdil i Nejvyšší soud (741), který rozhodoval o dovolání odsouzeného. I ten se velmi podrobně a precizně zabýval otázkou právní kvalifikace. Za zásadní lze označit tyto jeho závěry. Pokud obžalovaný argumentoval tím, že jednal ve stavu silného rozrušení, pak je nutno souhlasit se závěry nižších soudů, že šlo v podstatě jen o nezvládnutý afekt vyvolaný skutečnostmi, které lze pokládat nanejvýš za běžné polehčující okolnosti, nikoli však za omluvitelné hnutí mysli ve smyslu § 141 odst. 1 tr. zákoníku. Posuzovaný čin byl vyvrcholením dlouhodobých neshod mezi obviněným a poškozeným ohledně jejich vzájemného soužití. Svou povahou se jednalo o běžné rozpory v mezilidských vztazích, které obžalovaný ostatně měl možnost ukončit, když v minulosti tak již svým odstěhováním z nemovitosti vlastněné poškozeným učinil. Z hlediska časové posloupnosti dílčích událostí, z nichž se celý incident skládal, je významné, že obžalovaný násilným způsobem reagoval na průběh svého předchozího slovního konfliktu s poškozeným a že k násilnému útoku proti poškozenému přikročil po delší odmlce, kdy se každý z obou aktérů předmětného incidentu již nacházel ve „své“ části společně obývané nemovitosti, bez jakékoliv vzájemné interakce. V této spojitosti vystupuje do popředí význam zjištění, že obviněný si bez jakékoliv bezprostřední reakce poškozeného přinesl na místo činu nůž a poškozeného nejprve slovně a poté i fyzicky napadl. V tomto ohledu je třeba poukázat na to, že situace mezi obviněným a poškozeným byla napjatá delší dobu, že hádky mezi nimi nebyly nijak výjimečné a že nemohli vyvolat v mysli obžalovaného takový strach, úlek či zmatek, aby tím bylo možné alespoň částečně ospravedlnit usmrcení poškozeného. Jestliže čin byl motivován předchozím jednáním poškozeného vůči obviněnému, pak je nutné konstatovat, že předchozí jednání poškozeného evidentně nemělo povahu privilegující okolnosti ve smyslu § 141 odst. 1 trestního zákoníku, neboť nebylo zavrženíhodné. Má-li být nějaké jednání považováno za zavrženíhodné, musí se výrazně příčit obecně uznávaným morálním pravidlům, tj. musí se vyznačovat například celkovou morální zvrhlostí, bezcitností, bezohledností, neúctou k osobám či společnosti jako celku apod. Pokud si v posuzovaném případě poškozený zval do místa svého bydliště své přátele a společným jednáním rušili soužití v domě, lze to považovat za jednání, které bylo nevhodné či nezdvořilé. Rozhodně však jednání poškozeného nebylo v tak příkrém rozporu s morálními pravidly, aby bylo možné ho označit za zavrženíhodné. Lze tak shrnout, že obviněný byl sice rozrušený a stejně tak, že vzájemné soužití bylo protkáno celou řadou neustále se stupňujících svárů či konfliktů, avšak racionální postup obviněného předcházející předmětnému trestnému činu, jakož i jeho samotné provedení, zejména napadení neozbrojeného poškozeného v jeho domácnosti vlastním přineseným nožem, ignorance či nereflektování obrany poškozeného a snahy jeho osoby, jakož i přítelkyně obviněného, o zamezení pokračování útoku obviněného na osobu poškozené, a v neposlední řadě také významná intenzita útoku spočívající celkem v 17ti bodných a bodnořezných ranách, kdy hned několik z nich bylo způsobilých samo o sobě způsobit smrt poškozeného a které byly vedeny zezadu či vůči ležícímu poškozenému, neodůvodňují uplatnění postupu ve smyslu § 141 odst. 1 trestního zákoníku a nalézací i odvolací soud správně dovodily, že se obviněný dopustil zvlášť závažného zločinu vraždy podle § 140 odst. 1 trestního zákoníku.

13. Rozbory učiněné jmenovanými soudy byly ve vztahu k naplnění znaků trestného činu a jejich návaznosti na užitou právní kvalifikaci zcela vyčerpávající. Krajský soud je považuje za správné a neshledává nic, co by k těmto mohl dodat. Závěry znaleckého posudku znalkyně Rezkové na výše uvedeném nic nemění.

2) příčetností obžalovaného

14. Znalkyně dále koncipovala stanovisko, že z psychologického hlediska posuzovaný nebyl zřejmě schopen v danou chvíli rozpoznat a chápat důsledky svého jednání, schopnost ovládnout své jednání se u posuzovaného zřejmě ztratila v situaci, kdy se dostal do zcela mimořádné situace. Tím fakticky učinila závěry, které mají dosah do problematiky příčetnosti ve smyslu § 26 trestního zákoníku.

15. Příčetností rozumíme způsobilost být pachatelem trestného činu, pokud závisí na duševních schopnostech pachatele. Příčetnost je podmíněna schopností pachatele chápat význam svého činu pro společnost a ovládat své jednání. Podle § 12 není pro nepříčetnost trestně odpovědný, kdo pro duševní poruchu nemohl v době činu rozpoznat jeho nebezpečnost pro společnost nebo ovládat své jednání. Tzv. biologickým kritériem je tedy duševní porucha. Duševní porucha musí být diagnostikována a musí být v trestním řízení zjištěno, jaké její projevy měly vztah k trestnému jednání a podle toho je posuzován její právní význam. Druhým kritériem nepříčetnosti je nedostatek schopnosti rozumové (tzv. schopnost rozpoznávací) nebo schopnosti ovládací (schopnost ovládat své jednání).

16. Je nutno zdůraznit, že konstantní judikatura dlouhodobě setrvává na tom, že otázka nepříčetnosti je otázkou právní, její posouzení náleží orgánům činným v trestním řízení (ve fázi hlavního líčení soudu) na základě skutečností vyplývajících z provedených důkazů. K tomu lze odkázat např. na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 7. 6. 1978, sp. zn. 11 Tz 21/78, z něhož se podává, že povaha této otázky vyžaduje, aby její posouzení bylo založeno na odborných znalostech z oboru psychiatrie. Znalecký posudek z tohoto oboru je však jen jedním z podkladů pro vytvoření soudcovského přesvědčení o otázce příčetnosti a musí být hodnocen v souvislosti se všemi ostatními zjištěnými skutečnostmi z tohoto hlediska relevantními.

17. Právě znalci z oboru psychiatrie (tedy lékaři) přísluší to, aby se vyjadřoval k těmto odborným medicínským otázkám. S ohledem na skutečnost, že je zjišťována existence duševní poruchy ve smyslu psychického onemocnění a její dosah do jednání pachatele, považuje soud za stěžejní závěr znalce s medicínským vzděláním. Pouze znalec lékař je dle přesvědčení soudu k činění takovýchto závěrů plně kompetentní, neboť se jedná o stanovení medicínské diagnózy. Úkolem psychiatra je zabývat se otázkou existence či neexistence duševní poruchy u obžalovaného a jejího vlivu na rozhodovací procesy (ovládací a rozpoznávací schopnosti) pachatele trestného činu. Do kompetence psychologa naopak spadá posuzování osobnosti a zkoumání věrohodnosti výpovědi. Znalec psycholog se může vyjádřit také k motivaci chování pachatele trestného činu. Není zřejmě vyloučeno, aby se ze svého pohledu vyjádřil i k otázce zachování rozpoznávacích a ovládacích schopností. Dle soudu by však takové stanovisko mělo být toliko odborným podkladem, který znalec psychiatr zohlední v rámci koncipování svých medicínských závěrů. Až ty budou relevantním podkladem pro řešení právních otázek souvisejících s příčetností obžalovaného soudem.

18. Pakliže soud z podnětu odsouzeného řešil v tomto řízení shora vymezenou právní otázku, činil tak s akcentem na již zmíněnou zásadu, že otázka nepříčetnosti je otázkou právní, jejíž posouzení přísluší výlučně soudu a znalecké závěry jsou podkladem pro právní závěr soudu. Senát, který ve věci meritorně rozhodoval při koncipování tohoto závěru, vyšel ze závěru z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie MUDr. Jana Tučka, Ph.D., který ve svém znaleckém posudku uvedl, že obžalovaný v inkriminované době netrpěl duševní poruchou. Jeho schopnost rozpoznat protiprávnost svého jednání byla zachovalá, schopnost své jednání ovládat byla vzhledem k akutní reakci na stres nepodstatně snížena. Závěry znalce týkající se psychického stavu obžalovaného považuje za zcela relevantní, odborné a logické i soud rozhodující o obnově. Znalec v průběhu trestního řízení osobu obžalovaného zkoumal a vyjádřil se k otázkám, ke kterým je jako lékař kompetentní se vyjadřovat. Jmenovaný znalec je osobou značně erudovanou, je teoreticky velmi dobře vybaven a současně má jako dlouholetý primář psychiatrického oddělení Nemocnice České Budějovice dosah do praxe. Jedná se rovněž o znalce s výraznými zkušenostmi, co lze dokumentovat tím, že vypracoval již cca 1700 znaleckých posudků z oboru psychiatrie. Nutno uvést, že vůči závěrům předmětného posudku nevznesly námitky ani soudy rozhodující ve věci v rámci odvolacího či dovolacího řízení.

19. Znalec MUDr. Tuček u veřejného zasedání vysvětlil, z jakého důvodu se na jeho odborných medicínských závěrech nic nemění ani poté, co si prostudoval znalecký posudek vypracovaný Dr. Rezkovou. Znalec nezpochybnil, že u odsouzeného byl přítomen silný afekt. I on ve svém posudku hovořil o akutní reakci na stres. Takový stav však je symptomatický u převážné většiny trestných činů tohoto charakteru. Znalec uvedl, že za svou kariéru posuzoval řadu jednání, která se týkala zabití nebo vraždy, v podstatě ve všech posuzovaných případech afekt diagnostikoval. Pokud se jedná o běžnou populaci, u pachatele, který zabije druhého člověka, musí být přítomen afekt nebo významná těžká disociální porucha osobnosti, která umožní provést čin tohoto charakteru proti druhé osobě. Samotný afekt však rozhodně nevylučuje existenci ovládacích a rozpoznávacích schopností. Tak by tomu mohlo být pouze v případě, že by se jednalo o tzv. patický afekt. K tomuto uvedl, že se jedná o stav velmi výjimečný, prakticky se nevyskytující. Lze jej charakterizovat jako mrákotný stav, kdy člověk ztrácí vědomí. U dotyčného musí být přítomno závažné poškození mozku (epilepsie, nádor, vážné poškození z úrazu). Existence takového poškození znalcem v daném případě shledána nebyla. Znalec ohledně tohoto závěru vycházel z amnestických údajů, které mu poskytl obžalovaný, disponoval i dokumentací z Nemocnice České Budějovice. Vycházel rovněž z faktického stavu, kdy u obžalovaného nebyla narušena schopnost vypovídat, schopnost jednat, schopnost logické úvahy, schopnost formulovat myšlenky. Z jeho pohledu byly tedy zcela zachovány běžné kognitivní exekutivní schopnosti, když současně neexistuje žádné zjištění, které by svědčilo o onemocnění mozku.

20. S tímto závěrem znalce korespondují i zjištění učiněná v průběhu dokazování. Z těch vyplývá, že odsouzený byl orientován v realitě, jednal zcela racionálně a smysluplně, a to jak v období před spácháním trestného činu, v průběhu samotného vražedného útoku, tak i po něm.

21. Soud v hlavním líčení vyslechl řadu svědků. Ti, kteří obžalovaného znali, jej charakterizovali jako zcela normálního inteligentního muže, nikdo z nich nepopisoval výrazně nestandardní chování, které by nasvědčovalo závažné poruše mozku ve shora uvedeném smyslu (ztráty vědomí, mrákotné stavy, epileptické záchvaty). Většina z nich se s obžalovaným setkávala i v časovém období před spácháním vraždy, ani tehdy nepozorovali u obžalovaného výrazně neobvyklé projevy a způsoby chování. K dotazu soudu znalec uvedl, že pokud někdo má poškození mozku, které je tak závažné, aby opodstatňovalo vznik patického afektu, jsou jeho projevy pro okolí pozorovatelné. Svědci by je tedy zaznamenali a mohli by o nich referovat před soudem. Výjimkou by mohla být dle znalce situace, kdy by odsouzený měl extrémně rychle rostoucí nádor na mozku. Taková eventualita je v tomto případě dle soudu vyloučena, neboť pokud by tomu tak bylo a u odsouzeného byl v době činu expandující nádor přítomen, taková skutečnost by se již k okamžiku rozhodování tohoto soudu nepochybně projevila a byla diagnostikována. Kontrolované a cílené jednání bylo zachyceno i ve značně vyhrocené situaci, kdy odsouzený vstoupil tři dny před vraždou do konfliktu s [redacted], kterého ohrožoval sekerou. I tehdy se odsouzený choval racionálně, smysluplně se jmenovaným komunikoval, formuloval výhrůžky a stanovil přesný časový interval, dokdy má jmenovaný opustit nemovitost.

22. Rovněž v období bezprostředně předcházejícím spáchání trestného činu byly u obžalovaného zachyceny prvky plánovitého racionálního jednání. Soud má v této souvislosti na mysli především přinesení nože na místo činu ze strany obžalovaného. Soud prvního stupně se právě otázkou, zda byl nůž na místo činu obžalovaným přinesen, velmi pečlivě zabýval. V odůvodnění rozsudku popsal, na základě jakých zjištění činí tento závěr (viz podrobný rozbor na str. 23). Jeho úvahy jsou logické a soud rozhodující o obnově nemá důvod předmětný závěr zpochybňovat. Toto neučinil v rámci odvolacího řízení ani Vrchní soud (viz str. 5 rozsudku). Nutno zdůraznit, že i znalkyně Rezková v rámci svého výslechu u veřejného zasedání připustila, že takové zjištění mohlo změnit její závěry, pokud by o něm věděla. V této souvislosti soud považuje za důležité poznamenat, že když už znalkyně činí závěry vztahující se k příčetnosti, měla by se s takto významnou skutečností seznámit, to obzvláště za situace, kdy to bylo možné již pouhým přečtením odůvodnění rozsudku.

Pokud tak znalkyně neučinila, lze vyjádřit pochybnosti nad precizností seznámení se spisovým materiálem z její strany, což následně budí pochybnosti o celkové relevanci přednesených závěrů.

23. Nad rámec absence závažného poškození mozku, kterou soud dovozuje z výše popsaných skutečností, neshledal soud ani existenci dalších okolností signifikantních pro patický afekt, které jsou časově vázány přímo na okamžik protiprávního jednání.

24. Znalec MUDr. Tuček potvrdil soudu v rámci svého výslechu relevanci teoretických východisek vyplývajících z odborné literatury. (Študent V. Soudní psychiatrie a trestní právo. Praha: Univerzita Karlova; 1989.) Ta uvádí, že patický afekt je v první řadě afektem velmi silným. Na jeho vrcholu pak dochází ke kvalitativní poruše – změně vědomí. Tato změna vědomí má charakter nejčastěji krátkodobého mrákotného stavu. Chování osoby v patickém afektu by mělo postrádat logiku, mělo by být bizarní. Po mrákotném stavu by měl nastat stav vyčerpání a usnutí, které se považuje za jeden z jeho nejdůležitějších projevů.

25. K tomu soud uvádí, že chování odsouzeného logiku nepostrádalo, naopak odsouzený pokračoval v nastoleném trendu opakovaných vzájemných konfrontací, v němž narůstalo jeho agresivní chování (viz předchozí útok na třetí osobu sekerou). Nic nenasvědčuje ani tomu, že by odsouzený po vražedném jednání jevil znaky absolutního vyčerpání a usnul. Naopak on sám vypověděl, že před příjezdem záchranné služby se nejprve po určitou dobu pokoušel „zachraňovat" poškozeného a následně odešel do vedlejší místnosti, kde na počítači fakturoval provedenou práci, aby jeho družka dostala peníze, protože si uvědomoval, že je v situaci, kdy nebude moci být dlouhodobě se svou rodinou a chtěl ji v rámci možností zabezpečit. Opět tedy jednal zcela vědomě, byl schopen si uvědomit, že za předmětné jednání bude pravděpodobně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, učinil soubor dílčích kroků, které směřovaly určitému k cíli, který si v té chvíli vytknul (opatření finančních prostředků pro svou partnerku). Soud tak dovozuje, že byl odsouzený evidentně zcela orientovaný v realitě.

26. Pro úplnost krajský soud dodává, že znalkyni nepřísluší činit závěr o tom, že obžalovaný nespáchal trestný čin úmyslně (viz odpověď na otázku č. 6), neboť se jedná opět o závěr právní, který je oprávněn učinit toliko soud.

27. Na základě výše uvedeného není důvod nikterak zpochybňovat závěry soudů projednávajících tuto věc v tom směru, že obžalovaný jednal v úmyslu přímém. Přímý úmysl (dolus directus) po stránce vědomostní vyžaduje, aby pachatel přinejmenším věděl o možnosti, že z jednání, jež si předsevzal, může vzniknout trestněprávně reprobovaný následek. To má společné s úmyslem nepřímým. V případě úmyslu přímého musí pachatel hodnotit nastoupení takového následku jako pozitivní, tedy pachatel dosáhnout tohoto následku chce. Pokud pachatel ví, že určitý následek nastane s praktickou jistotou, a přesto podnikne jednání, které k němu vede, jedná se z hlediska zavinění vždycky o úmysl přímý.

28. V předchozích řízeních bylo opakovaně poukazováno na racionální postup odsouzeného předcházející předmětnému trestnému činu, kdy si do domácnosti poškozeného přinesl nůž, jakož i jeho samotné provedení, zejména to, že napadl neozbrojeného poškozeného, ignorance či nereflektování obrany poškozeného a snahy jeho osoby, jakož i přítelkyně odsouzeného, o zamezení pokračování útoku odsouzeného na osobu poškozeného. V daných souvislostech je důležité i to, že odsouzený vedl útok vysokou intenzitou, a to nožem o celkové délce 24 cm. Poškozenému způsobil celkem 17 bodných a bodnořezných ran, kdy hned několik z nich bylo způsobilých samo o sobě způsobit smrt poškozeného a které byly vedeny zezadu či vůči ležícímu poškozenému. Odsouzený je osobou dostatečně inteligentní. Muselo mu být zřejmé, že když s nožem s délkou čepele 13 cm sedmnáctkrát bodne poškozeného s vysokou intenzitou, a to i do oblasti hlavy (ušního boltce) a zad, že s praktickou jistotou může dojít k usmrcení poškozeného.

29. Na základě všech výše uvedených skutečností soud závěrem konstatuje, že nově předložený důkaz – znalecký posudek Dr. Rezkové není způsobilý odůvodnit jiné závěry týkající se skutkového stavu

nebo právního posouzení a tím pádem ani jiné rozhodnutí o vině. Povolená obnova řízení prolamuje právní moc. Z podstaty věci se jedná o ojedinělé případy, kdy jsou naplněny podmínky vymezené v ustanovení § 278 trestního řádu. Je nutno hodnotit nové skutečnosti a důkazy ve vztahu ke skutečnostem a důkazům, z nichž povstalo původní skutkové zjištění. Ne každá skutečnost je způsobilá vyvolat následky předvídané v § 278 trestního řádu. Obnova řízení přichází do úvahy pouze pokud je možno dospět k vysokému stupni pravděpodobnosti o tom, že nastane změna původního rozhodnutí. Soud se nedomnívá, že by důkazy provedené v tomto řízení mohly mít za následek změnu původního rozhodnutí. Důkazy byly nalézacím soudem hodnoceny jednotlivě i ve vzájemné souvislosti v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů, zakotvenou v § 2 odst. 6 trestního řádu. V původním řízení tak byl získán komplexní důkazní řetězec a důkazy, ze kterých soud vycházel, nebyly v řízení o obnově žádným způsobem zpochybněny.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze do tří dnů od jeho vyhlášení podat stížnost k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného. Včas podaná stížnost má odkladný účinek (§ 286 odst. 3 tr. řádu).

Krajský soud v Českých Budějovicích dne 18. 1. 2024

JUDr. Milan Kučera, Ph.D., v. r.
předseda senátu